

IV

(Akty przyjęte przed dniem 1 grudnia 2009 r. na mocy Traktatu WE, Traktatu UE i Traktatu Euratom)

DECYZJA KOMISJI

z dnia 10 marca 2009 r.

w sprawie pomocy państwa C 43/07 (ex N 64/07) i C 44/05 (ex NN 79/05, ex N 439/04) udzielanej przez Polskę na rzecz Huty Stalowa Wola SA

(notyfikowana jako dokument nr C(2009) 1480)

(Jedynie tekst w języku polskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2010/174/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami i uwzględniając otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) Pismem z dnia 8 października 2004 r. Polska zgłosiła Komisji środki przyznane na wsparcie restrukturyzacji Huty Stalowa Wola SA (zwanej dalej „HSW”, „beneficjentem” lub „przedsiębiorstwem”) celem uzyskania pewności prawnej, że środki te zostały przyznane przed dniem przystąpienia Polski do Unii Europejskiej i nie miały zastosowania po dniu przystąpienia, zatem nie stanowią nowej pomocy, która może być przedmiotem badań Komisji na mocy art. 88 Traktatu WE. Polska wystąpiła do Komisji o zatwierdzenie środków pomocy jako pomocy na restrukturyzację w przypadku stwierdzenia przez Komisję, że środki te stanowią nową pomoc.
- (2) Komisja wystąpiła do Polski o przedstawienie dodatkowych informacji pismami z dnia 11 listopada 2004 r., z dnia 1 marca 2005 r., z dnia 27 kwietnia 2005 r. i z dnia 26 lipca 2005 r., na które Polska odpowiedziała, odpowiednio, pismem z dnia 31 stycznia 2005 r., zarejestrowanym dnia 2 lutego 2005 r., pismem z dnia 4 kwietnia 2005 r., zarejestrowanym dnia 8 kwietnia

2005 r., pismem z dnia 7 czerwca 2005 r., zarejestrowanym dnia 9 czerwca 2005 r. oraz pismem z dnia 2 września 2005 r., zarejestrowanym dnia 6 września 2005 r.

- (3) W trakcie wymiany informacji okazało się, że część zgłoszonych środków wdrożono z naruszeniem art. 88 ust. 3 Traktatu WE.
- (4) Pismem z dnia 23 listopada 2005 r. Komisja powiadomiła Polskę o swojej decyzji w sprawie wszczęcia postępowania określonego w art. 88 ust. 2 Traktatu WE w odniesieniu do środków pomocy, o których mowa.
- (5) Decyzja Komisji w sprawie wszczęcia postępowania określonego w art. 88 ust. 2 Traktatu WE została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽¹⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag dotyczących środka pomocy.
- (6) Władze polskie przedstawiły uwagi w piśmie z dnia 7 marca 2006 r., zarejestrowanym dnia 9 marca 2006 r. Uwag od stron trzecich nie otrzymano.
- (7) Decyzją z dnia 20 grudnia 2006 r. Komisja zakończyła formalne postępowanie wyjaśniające, uznając pomoc na rzecz restrukturyzacji HSW za zgodną ze wspólnym rynkiem („decyzja z dnia 20 grudnia 2006 r.”) ⁽²⁾. Badanie Komisji wykazało, że część pomocy została udzielona przed przystąpieniem Polski do UE (157 mln PLN lub 37,2 mln EUR ⁽³⁾), a część po jej przystąpieniu (66 mln PLN lub 15,6 mln EUR).

⁽¹⁾ Dz.U. C 34 z 10.2.2006, s. 5.

⁽²⁾ Dz.U. L 112 z 30.4.2007, s. 67.

⁽³⁾ Wszystkie kwoty podane przez władze polskie zostały przeliczone na euro (EUR) po kursie wymiany z dnia 15 stycznia 2008 r., wynoszącego 1 EUR = 4,22 PLN.

- (8) Komisja podjęła decyzję z dnia 20 grudnia 2006 r. na podstawie planu restrukturyzacji HSW z lutego 2006 r. („plan lutowy”), przedłożonego przez Polskę w dniu 9 marca 2006 r. Po przyjęciu decyzji z dnia 20 grudnia 2006 r., pismem z dnia 2 lutego 2007 r. (zarejestrowanym w dniu 4 lutego 2007 r.) polskie władze zgłosiły zaktualizowaną wersję planu z listopada 2006 r. („plan listopadowy”). Polskie władze utrzymują, że z przyczyn administracyjnych nie były w stanie zgłosić Komisji zmiany planu wcześniej⁽⁴⁾.
- (9) W pismach z dnia 29 marca 2007 r. oraz 21 maja 2007 r. Komisja zwróciła się o dodatkowe informacje na temat zmian w planie lutowym. Polskie władze odpowiedziały, odpowiednio, pismem z dnia 30 kwietnia 2007 r., zarejestrowanym tego samego dnia, oraz pismem z dnia 5 czerwca 2007 r., zarejestrowanym tego samego dnia. Dnia 7 czerwca 2007 r. w Brukseli odbyło się spotkanie służb Komisji, polskich władz i zarządu HSW. Po spotkaniu, w dniu 22 czerwca 2007 r. Komisja przesała polskim władzom pismo z wnioskiem o przekazanie dodatkowych informacji. Polskie władze przesały odpowiedź pismem z dnia 13 lipca 2007 r., zarejestrowanym tego samego dnia.
- (10) Dnia 10 października 2007 r. Komisja podjęła decyzję o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego na podstawie art. 88 ust. 2 Traktatu WE w związku z wątpliwościami co do spełnienia przez zaktualizowany plan restrukturyzacji wszystkich warunków określonych w Wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw⁽⁵⁾ („wytyczne z 2004 r.”). W swojej decyzji Komisja wspomniała również o możliwości cofnięcia decyzji z dnia 20 grudnia 2006 r. na mocy art. 9 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999⁽⁶⁾.
- (11) Decyzja Komisji o wszczęciu postępowania wyjaśniającego na mocy art. 88 ust. 2 Traktatu WE została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*⁽⁷⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag dotyczących środka pomocy.
- (12) Po przedłużeniu terminu składania uwag (wnioski z dnia 30 października 2007 r. i 6 grudnia 2007 r., na które Komisja odpowiedziała, odpowiednio, pismami z dnia 20 listopada 2007 r. i 19 grudnia 2007 r.) Polska przedłożyła swoje uwagi pismem z dnia 15 stycznia 2008 r., zarejestrowanym tego samego dnia. Komisja otrzymała
- również uwagi od trzynastu stron trzecich, w tym od beneficjenta. Uwagi przedstawiły władze lokalne: prezydent miasta Stalowa Wola w piśmie z dnia 11 listopada 2008 r., starosta powiatu Stalowa Wola w piśmie z dnia 14 stycznia 2008 r. oraz wojewoda podkarpacki w piśmie z 15 stycznia 2008 r. Uwagi przedłożyli następujący dostawcy HSW: Clak Hurtownia Artykułów Przemysłowych H. Adamski, J. Lach T. Knie s.j. w piśmie z dnia 10 stycznia 2008 r., Kwadrat Sp. z o.o. w piśmie z dnia 10 stycznia 2008 r., Odlewnia Staliwa „Łabędy” Sp. z o.o. w piśmie z 10 stycznia 2008 r., Fabryka Maszyn Lubaczów Sp. z o.o. w piśmie z dnia 11 stycznia 2008 r. oraz SigmaKalon Cieszyn SA w piśmie z dnia 11 stycznia 2008 r. Uwagi przedłożyły następujące banki współpracujące z HSW: Bank Pekao SA w piśmie z dnia 11 stycznia 2008 r. i BRE Bank SA w piśmie z dnia 14 stycznia 2008 r. Uwagi przedstawiło również przedsiębiorstwo ENESTA Sp. z o.o. (dostawca energii) w piśmie z dnia 11 stycznia 2008 r. oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych w piśmie z dnia 21 stycznia 2008 r. Beneficjent przedłożył uwagi w piśmie z dnia 14 stycznia 2008 r.
- (13) Pismem z dnia 28 stycznia 2008 r. Komisja przesała władzom polskim uwagi otrzymane od stron trzecich.
- (14) W dniach 9 i 14 kwietnia 2008 r. władze polskie przesały pisma do komisarz Neelie Kroes. Komisarz udzieliła odpowiedzi w dniu 28 kwietnia 2008 r., zwracając się o przekazanie dodatkowych informacji. Na listy te władze polskie odpowiedziały w pismach z dnia 4 lipca 2008 r., zarejestrowanych w dniu 9 lipca 2008 r.
- (15) Pismem z dnia 7 listopada 2008 r., zarejestrowanym tego samego dnia, władze polskie przedłożyły dodatkowe informacje. W dniu 1 grudnia 2008 r. Komisja zwróciła się o udzielenie informacji, na co władze polskie odpowiedziały w piśmie z dnia 22 grudnia 2008 r., zarejestrowanym tego samego dnia.

2. OPIS

2.1. Przedsiębiorstwo

- (16) HSW, beneficjent pomocy i spółka dominująca w grupie kapitałowej HSW, ma siedzibę w Stalowej Woli, położonej w województwie podkarpackim. Region ten kwalifikuje się do pomocy na podstawie art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu WE. W lutym 2006 r. grupa składała się z 8 spółek, w których HSW posiadała co najmniej 51 % udziałów (co dawało jej kontrolę nad tymi spółkami) oraz 10 spółek, w których jej udział był mniejszy niż 51 %. Spółki wchodzące w skład grupy kapitałowej HSW pełnią rolę wzajemnych dostawców materiałów i usług. Oprócz spółki dominującej, spółki o największym kapitale zakładowym w ramach grupy to: HSW-Zakład Zespołów Napędowych Sp. z o.o. i HSW-Zakład Zespołów Mechanicznych Sp. z o.o. Udział sprzedazy realizowanej przez HSW na rzecz spółek grupy kapitałowej w całkowitej sprzedazy HSW wynosi 20–30 %.

(4) Zarząd HSW przyjął nowy plan restrukturyzacji dnia 7 listopada 2006 r. W dniu 8 grudnia 2006 r. rada nadzorcza HSW zatwierdziła plan – co zdaniem polskich władz oznaczało, że plan mógł być traktowany jako ostateczny. Plan został przekazany do polskiego urzędu ochrony konkurencji (UOKiK) dnia 13 grudnia 2006 r.

(5) Dz.U. C 244 z 1.10.2004, s. 2.

(6) Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1.

(7) Dz.U. C 298 z 11.12.2007, s. 10.

- (17) HSW została założona w 1937 r. i początkowo produkowała armaty oraz stal szlachetną. W przeciwieństwie do swojej spółki zależnej HSW-Zakład Metalurgiczny nie jest ona producentem stali. W 1991 r. została przekształcona w spółkę akcyjną. 76 % akcji znajduje się nadal w posiadaniu Skarbu Państwa, 9 % należy do pracowników, a pozostałe do akcjonariuszy, zarówno prywatnych, jak i publicznych, przy czym żaden z nich nie posiada więcej niż 5 % akcji. Spółka produkuje maszyny budowlane, a także sprzęt wojskowy (armaty, haubice itd.).
- (18) W 2005 r. HSW zatrudniała około 2 400 pracowników, podczas gdy w 2002 r. było ich jeszcze 3 173.
- (19) Jedną ze spółek zależnych HSW jest spółka dystrybucyjna Dressta Sp. z o.o. (zwana dalej „Dresstą”). Od września 2006 r. jest ona w pełni kontrolowana przez HSW SA, przy czym wcześniej 51 % udziałów Dressty należało do Komatsu American International Company USA (zwanego dalej „KAIC”), przedsiębiorstwa konkurującego z HSW. W 1995 r. HSW przeniosła na rzecz Dressty na okres 12 lat licencje i aktywa związane ze sprzedażą produktów na rynkach zagranicznych.

2.2. Trudności przedsiębiorstwa

- (20) Trudności beneficjenta rozpoczęły się w 2002 r., gdy jego obroty spadły z 494,9 mln PLN (117,3 mln EUR) w 2000 r. do 352,6 mln PLN (83,5 mln EUR), czyli o 29 %. Eksport zmalał z 505 mln PLN (119,7 mln EUR) do 279 mln PLN (66,1 mln EUR). Spadek obrotów na rynkach zagranicznych był spowodowany przede wszystkim recesją oraz faktem, że Dressta, pod wpływem swojego największego udziałowca (oraz poważnego konkurenta HSW), znacząco zmniejszyła sprzedaż produktów HSW na rynku północnoamerykańskim.
- (21) W 2002 r. beneficjent odnotował stratę z działalności operacyjnej w wysokości 33,9 mln PLN (8,03 mln EUR), co wynikało przede wszystkim z niewielkiego wykorzystania zdolności produkcyjnych. Ponieważ większość transakcji sprzedaży na rynkach zagranicznych była przeprowadzana w dolarach amerykańskich, a większość kosztów spółki jest wyrażana w złotych polskich, wzrost wartości złotego wpłynął negatywnie na poziom sprzedaży oraz rentowność beneficjenta.
- (22) HSW była poważnie zadłużona. Średnie zadłużenie w latach 2000–2002 utrzymywało się na poziomie 169,1 mln PLN (40,1 mln EUR).
- (23) Również działalność operacyjna przedsiębiorstwa przynosiła straty. Strata ze sprzedaży zwiększyła się z 6,4 mln PLN (1,52 mln EUR) w 2000 r. do 33,9 mln PLN (8,03 mln EUR) w 2002 r.
- (24) Grupa kapitałowa HSW wykazała straty netto w wysokości 137,7 mln PLN (32,6 mln EUR) w 2002 r. oraz w wysokości 123,9 mln PLN (29,4 mln EUR) w 2003 r.

2.3. Restrukturyzacja

- (25) W celu pokonania tych trudności w 2002 r. beneficjent opracował plan restrukturyzacji obejmujący lata 2003–2007. Został on zmieniony w lutym 2006 r. („plan lutowy”). Komisja wydała decyzję z dnia 20 grudnia 2006 r. na podstawie tego planu. Plan restrukturyzacji został zaktualizowany w listopadzie 2007 r. („plan listopadowy”), w związku z czym Komisja podjęła decyzję o ponownym wszczęciu postępowania wyjaśniającego.

2.3.1. Plan lutowy

- (26) Jednym z głównych środków pomocy zawartych w planie lutowym była zmiana struktury organizacyjnej beneficjenta. Główną ideą procesu restrukturyzacji HSW było oddzielenie części firmy bezpośrednio związanej z produkcją od aktywów objętych restrukturyzacją. W związku z tym Skarb Państwa, większościowy akcjonariusz HSW, założył niezależną spółkę HSW-Trading Sp. z o.o. (zwaną dalej „HSW-Trading”). HSW-Trading otrzymała od Skarbu Państwa wkład kapitałowy w wysokości 40 mln PLN (9,48 mln EUR), co zostało zgłoszone przez władze polskie wśród środków pomocy przyznanych HSW (pozycja 16 w tabeli 2 poniżej).
- (27) Podczas gdy HSW-Trading odpowiadała za produkcję i sprzedaż maszyn przemysłowych, logistykę, zarządzanie jakością oraz dostawę materiałów do produkcji maszyn, HSW zatrzymała dla siebie działalność rozwojowo-badawczą, finansowanie majątku produkcyjnego, marketing strategiczny, sprzedaż części zamiennych, serwis, a także produkcję i sprzedaż sprzętu wojskowego. HSW była także odpowiedzialna za restrukturyzację organizacyjną. W celu prowadzenia działalności spółka HSW-Trading wydzierżawiła od HSW aktywa bezpośrednio związane z produkcją. Niezbędna siła robocza również została tymczasowo przeniesiona do HSW-Trading.
- (28) Podział ten miał obowiązywać w latach 2004–2006, czyli przez cały okres restrukturyzacji HSW. Pod koniec 2006 r. HSW-Trading miała się ponownie połączyć z HSW.
- (29) Zgodnie z planem lutowym należało przeprowadzić poważną restrukturyzację zatrudnienia. Po zakończeniu restrukturyzacji w 2007 r. HSW zatrudniałaby 2 100 pracowników, zmniejszając ich liczbę z 3 173 osób zatrudnionych na koniec 2002 r.

- (30) Innym obszarem podlegającym restrukturyzacji była organizacja sieci dystrybucji maszyn budowlanych i części zamiennych na rynku światowym, która miała umożliwić beneficjentowi zdobycie nowych rynków.
- (31) Restrukturyzacja HSW miała obejmować sprzedaż spółek zależnych oraz prywatyzację działów beneficjenta prowadzących działalność w zakresie świadczenia usług. Do 2006 r. HSW sprzedawała HSW-Zakład Kuźnia Matrycowa Sp. z o.o. za kwotę 38 mln PLN (9 mln EUR) oraz HSW - Zakład Metalurgiczny (HSW-Walcownia Blach Sp. z o.o. i HSW-Huta Stali Jakościowych). HSW osiągnęła dochód w wysokości 112,2 mln PLN (26,6 mln EUR) z tytułu prywatyzacji. Na 2006 r. planowano finalizację sprzedaży dwóch spółek zależnych: HSW-Zakład Sprężynownia i HSW-Tlenownia.
- (32) Restrukturyzacja aktywów przewidywała ograniczenie zdolności produkcyjnej z 1 500 do 1 200 maszyn budowlanych w skali roku. Wielkość majątku HSW uznano za wyraźnie przewyższającą potrzeby spółki. Ponieważ HSW planowała skupić się głównie na produkcji maszyn budowlanych, należało sprzedać znaczną część jej aktywów. Aktywa sprzedane w okresie od stycznia 2003 r. do grudnia 2005 r. przyniosły dochód w wysokości 52,1 mln PLN (12,3 mln EUR), co zdecydowanie przekroczyło prognozy dotyczące dochodu ze sprzedaży, które szacowano na 10,3 mln PLN (2,4 mln EUR). Sprzedano następujące aktywa: grunty o powierzchni około 248,4 ha (w tym około 153 ha obszarów zadrzewionych); 76 000 m² nieruchomości oraz 94 maszyny i urządzenia.
- (33) Całkowite koszty restrukturyzacji, w tym koszty poniesione przed dniem przystąpienia, wyniosły 450,3 mln PLN (106,7 mln EUR) a złożyły się na nie w głównej mierze restrukturyzacja zobowiązań cywilno-prawnych (odpowiednio 95,6 mln PLN i 113,2 mln PLN), koszty organizacji systemu zaopatrzenia i dystrybucji (151,2 mln PLN), koszty zapewnienia ciągłości dostaw (40 mln PLN) i modernizacji (30,5 mln PLN).
- 2.3.2. Plan listopadowy
- (34) Pismem z dnia 2 lutego 2007 r. polskie władze poinformowały Komisję o zmianach w planie restrukturyzacji, przygotowanym w listopadzie 2006 r. Zdaniem polskich władz zmiany te nie powinny wpłynąć na kwotę pomocy państwa oraz pozostają w zgodności z pkt 52 wytycznych z 2004 r.
- (35) Główna zmiana przewidziana w stosunku do planu lutego dotyczy finansowania procesu restrukturyzacji. HSW nie będzie musiała zwracać dwóch pożyczek udzielonych jej przed przystąpieniem Polski do UE w 2003 r. i 2004 r. przez należącą do państwa Agencję Rozwoju Przemysłu (zwaną dalej ARP) ani odsetek od tych pożyczek⁽⁸⁾; zamiast tego ARP dokona konwersji nominalnego zadłużenia na akcje, stając się tym samym akcjonariuszem HSW. Pozostałe zmiany dotyczyły odroczenia procesu restrukturyzacji organizacyjnej.
- (36) Zdaniem polskich władz dzięki konwersji zadłużenia na akcje HSW zdoła zgromadzić zasoby niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania na rynku oraz dla koniecznych przyszłych inwestycji. Polskie władze zaznaczyły, że z kwoty 96,2 mln PLN (łącznie kwota dwóch pożyczek to 75 mln PLN oraz 21,2 mln PLN narosłych odsetek)⁽⁹⁾:
- [0–50] (*) mln PLN zostanie wykorzystane na modernizację sprzętu i dodatkowe inwestycje, które zdaniem polskich władz są niezbędne do przywrócenia rentowności HSW;
  - [0–50] mln PLN potrzeba na pokrycie dodatkowych kosztów związanych z odroczeniem połączenia HSW z HSW-Trading, które zwiększyło koszty programu restrukturyzacji zatrudnienia;
  - [50–100] mln PLN zostanie przeznaczone na sfinansowanie dodatkowej kumulacji zasobów oraz pokrycie zwiększonych należności w związku z wydłużeniem terminu wymagalności faktur dla klientów oraz skróceniem terminu zapłaty na rzecz dostawców;
  - [0–10] mln PLN zostanie wykorzystane na sfinansowanie dodatkowych kredytów komercyjnych.
- (37) Polskie władze uzasadniły zapotrzebowanie HSW na dodatkowe środki pieniężne (wymienione powyżej [0–100] mln PLN) nasileniem konkurencji na rynku maszyn budowlanych, tzn. konkurencji HSW wyznaczają swoim klientom dłuższe terminy zapłaty faktur oraz zgadzają się na krótsze terminy zapłaty wobec swoich dostawców.
- (38) Całkowite koszty restrukturyzacji wynikające z „planu listopadowego”, w tym koszty poniesione przed przystąpieniem do UE, wynoszą 456,9 mln PLN (108,3 mln EUR), a składają się na nie pozycje wymienione w tabeli 1:

(⁸) Chodzi o odsetki narosłe do tej pory oraz odsetki, które narosną w przyszłości do daty upływu terminu pierwotnie wyznaczonego na spłatę pożyczki.

(⁹) Rzeczona kwota jest niższa o 1,7 mln PLN od kwot podanych w decyzji o wszczęciu postępowania wyjaśniającego. Władze polskie wyjaśniły, że z powodu nieznacznego opóźnienia w przeprowadzeniu konwersji zadłużenia na akcje względem początkowo planowanego terminu, HSW zwróciła wyższą kwotę narosłych odsetek przez co część pozostająca do spłaty uległa zmniejszeniu.

(*) Informacja objęta tajemnicą zawodową.

Tabela 1

Podsumowanie kosztów restrukturyzacji przewidzianych w planie listopadowym

(tys. PLN)	
Środek restrukturyzacyjny	Koszty
Restrukturyzacja zobowiązań cywilno-prawnych	95 648
Restrukturyzacja zobowiązań publiczno-prawnych	113 213
Organizacja systemu zaopatrzenia i dystrybucji	158 741
Zapewnienie ciągłości dostaw materiałów, części zamiennych i komponentów	40 000
Restrukturyzacja produktowa	1 666
Restrukturyzacja majątku	871
Restrukturyzacja zatrudnienia	4 199
Restrukturyzacja organizacyjna	2 013
Modernizacja potencjału produkcyjnego	30 524
Suma	456 878

3. DECYZJA W SPRAWIE WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA NA MOCY ART. 88 UST. 2 TRAKTATU WE

(39) Dnia 23 listopada 2005 r. Komisja podjęła decyzję o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego. W dniu 20 grudnia 2006 r. Komisja podjęła decyzję o zatwierdzeniu pomocy restrukturyzacyjnej na rzecz HSW na podstawie planu restrukturyzacji przedsiębiorstwa z lutego 2006 r. Komisja w dniu 10 października 2007 r. podjęła decyzję o rozpoczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, po zgłoszeniu planu listopadowego, który zakładał dodatkowe wsparcie na rzecz HSW. W swojej decyzji Komisja przewidziała możliwość cofnięcia decyzji z dnia 20 grudnia 2006 r., ponieważ została ona podjęta na podstawie nieprawidłowych informacji.

3.1. Decyzja z dnia 23 listopada 2005 r. o wszczęciu postępowania wyjaśniającego

(40) W swojej decyzji z dnia 23 listopada 2005 r. Komisja uznała, że środki pomocy wynoszące 145,8 mln PLN zostały przyznane HSW przed przystąpieniem Polski do UE; środki pomocy wynoszące 27,9 mln EUR zostały przyznane po przystąpieniu bez zgody Komisji, a środki pomocy wynoszące 43,4 mln PLN nie zostały jeszcze przyznane i stąd stanowiły nową pomoc państwa.

(41) Komisja podjęła decyzję o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, kierując się dwiema przesłankami.

(42) Po pierwsze, Komisja miała wątpliwości, czy pomoc na restrukturyzację była zgodna ze wspólnym rynkiem.

(43) Wątpliwości w tym względzie dotyczyły faktu, czy środki przewidziane w planie restrukturyzacji były wystarczające, aby przywrócić długoterminową rentowność beneficjenta, jako że wydawał się on skupiać na obsłudze długu i pokrywaniu kosztów operacyjnych.

(44) Ponadto Komisja podała w wątpliwość fakt zastosowania wystarczających środków wyrównawczych. Według władz polskich HSW planowała obniżenie zdolności produkcyjnych o 20 %, tymczasem plan przewidywał wzrost wykorzystania zdolności produkcyjnych z 27,7 % w 2002 r. do 66 % w 2007 r. Komisja miała wątpliwości co do wyniku netto tych działań.

(45) Wątpliwości dotyczyły także tego, czy pomoc ograniczała się do niezbędnego minimum i czy wkład własny beneficjenta był znaczny, ponieważ Polska nie dokonała wyraźnego rozróżnienia tego, co uznaje za wkład własny w proces restrukturyzacji, od tego, co jest finansowane ze środków pochodzących z pomocy państwa.

(46) Komisja miała również wątpliwości co do przestrzegania zasady „pierwszy i ostatni raz”. Spółka zależna HSW, HSW-Zakład Zespołów Mechanicznych, otrzymała bowiem przed przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej pomoc na restrukturyzację na lata 2003–2007, co do której należało wykazać, że nie przysporzyła ona korzyści spółce dominującej HSW. Ponadto do Polski skierowano wniosek o zapewnienie Komisji, że pomoc na restrukturyzację HSW, o ile by na nią zezwolono, nie przysporzy korzyści HSW-Zakładowi Zespołów Mechanicznych.

(47) Drugim powodem wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego były wątpliwości Komisji co do tego, czy rozdzielenie dotowanej specjalnej produkcji wojskowej (armaty) od cywilnej produkcji maszyn budowlanych jest wystarczające. Polska w pismach z dnia 7 czerwca 2005 r. i dnia 2 września 2005 r. zapewniła Komisję, że wykluczono subsydiowanie krzyżowe, a Komisja odnotowała, że stosunek pomocy przeznaczonej na produkcję wojskową do pomocy ogółem jest niewielki w porównaniu do stosunku produkcji wojskowej do produkcji ogółem. Komisja wniosła jednak o przesłanie bardziej szczegółowych wyjaśnień w sprawie prowadzenia oddzielnej rachunkowości.

3.2. Decyzja z dnia 10 października 2007 r. o ponownym wszczęciu postępowania wyjaśniającego

- (48) Komisja podjęła decyzję o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, kierując się czterema przesłankami.
- (49) Po pierwsze, Komisja miała wątpliwości, czy plan listopadowy mógł przywrócić długoterminową rentowność HSW, jako że wydawało się, że przedsiębiorstwo potrzebuje dodatkowych środków pieniężnych.
- (50) Po drugie, Komisja miała wątpliwości, czy pomoc ograniczała się do minimum, ponieważ wykorzystanie nadwyżki pieniędzy uzyskanej w wyniku konwersji zadłużenia na akcje nie zostało wystarczająco uzasadnione przez polskie władze.
- (51) Po trzecie, Komisja miała wątpliwości, czy wysokość pomocy nie wzrosła w wyniku tej konwersji.
- (52) Po czwarte, poza wątpliwościami dotyczącymi zwiększenia kwoty pomocy Komisja miała wątpliwości, czy efekt pomocy udzielonej na rzecz HSW nie uległ zmianie i czy w związku z tym nie doprowadzi do nieuzasadnionego zakłócenia konkurencji. Innymi słowy, Komisja miała wątpliwości, czy środki wyrównawcze były wystarczające, ponieważ zgodnie z pkt 40 wytycznych z 2004 r. środki te powinny być proporcjonalne do zakłócających skutków pomocy.
- (53) Komisja podjęła decyzję o ponownym wszczęciu postępowania wyjaśniającego, przewidując możliwość uchYLENIA decyzji z dnia 20 grudnia 2006 r.

4. UWAGI STRON TRZECICH

(54) Komisja nie otrzymała uwag od stron trzecich w odniesieniu do formalnego postępowania wyjaśniającego wszczętego w dniu 23 listopada 2005 r.

(55) Odnośnie do ponownego wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja otrzymała uwagi od 13 stron trzecich, w tym beneficjenta. We uwagach wyrażono przekonanie o powodzeniu procesu restrukturyzacji HSW (wierzyciele publiczni i prywatni, dostawcy HSW) i podkreślono znaczenie przedsiębiorstwa dla całego regionu (beneficjent i lokalne organy przyznające pomoc).

5. UWAGI POLSKI

5.1. Uwagi dotyczące decyzji z dnia 23 listopada 2005 r.

- (56) Po pierwsze, władze polskie skomentowały opinię Komisji, dotyczącą tego, które środki zostały przyznane przed przystąpieniem Polski do UE i które z nich stanowią pomoc niezgodną z prawem lub nową pomoc. Władze polskie stały na stanowisku, że pomoc przyznana na podstawie znowelizowanej ustawy z dnia 30 października 2002 r. o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy (zob. tabela 3) nie została przyznana przed dniem przystąpienia do Unii Europejskiej, kwestionując pogląd Komisji wyrażony w decyzji o rozpoczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego. Władze polskie powtórzyły wcześniej przedłożone informacje, że momentem decydującą dla przyznania pomocy państwa na mocy przywołanej ustawy jest udzielenie zgody przez wierzycieli publicznych beneficjenta (tzw. przyrzeczenia administracyjne), a nie decyzja restrukturyzacyjna wydana przez Prezesa ARP. Z uwagi na fakt, że wierzyciele publiczni HSW, których należności zostały poddane restrukturyzacji, wydali swoją zgodę wobec HSW przed dniem przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, władze polskie twierdzą, że pomoc ta została przyznana przed dniem przystąpienia, a zatem nie podlega ocenie Komisji pod kątem jej zgodności ze wspólnym rynkiem.
- (57) Po drugie, władze polskie wskazały dwie zmiany w stosunku do pomocy zgłoszonej pierwotnie, to znaczy w piśmie z dnia 8 października 2004 r. Pierwsza i najważniejsza zmiana polegała na częściowym wycofaniu planowanej pomocy państwa (o łącznej wysokości 43,5 mln PLN) i zastąpieniu jej dwoma środkami pomocy, co do których utrzymywano, że nie stanowią pomocy państwa. Druga zmiana miała charakter rzeczowy i polegała na doprecyzowaniu kwot pomocy trzech środków udzielonych na rzecz HSW przed przystąpieniem Polski do UE. W tabelach 2–5 wykazano wszystkie środki pomocy, które zostały przyznane bądź mają zostać przyznane na rzecz HSW SA przez cały okres restrukturyzacji, zgodnie ze zmianami wynikającymi z wyjaśnień władz polskich.
- (58) Ponadto władze polskie stwierdziły, że odroczenia płatności i płatności ratalne dotyczące zobowiązań publicznych w wysokości 22,1 mln PLN (5,2 mln EUR) (pozycja 28 w tabeli 2) należy traktować jako środki pomocy *de minimis*. Metoda obliczania kwoty pomocy, którą posłużyły się władze polskie, porównuje stopę procentową

zastosowaną do odroczenia płatności ze stopą referencyjną Komisji. Władze polskie uznały, że środek nie jest objęty pomocą w przypadku gdy zastosowana stopa procentowa jest wyższa od stopy referencyjnej. Według władz polskich ma to miejsce w przypadku odroczenia spłaty zobowiązań przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w wysokości 16,4 mln PLN (pozycja 29 w tabeli 4).

- (59) Po trzecie, jeśli chodzi o rentowność przedsiębiorstwa, władze polskie stwierdziły, że restrukturyzacja organizacyjna zakończyła się sukcesem, a HSW odzyskała kontrolę nad Dressta i będzie zatem w stanie rozwijać działalność na zyskownym rynku północnoamerykańskim.
- (60) W kwestii wymogu ograniczenia zakłóceń konkurencji władze polskie podtrzymały swoje stanowisko, że zmniejszenie zdolności produkcyjnych z 1 500 do 1 200 maszyn było odpowiednim środkiem wyrównawczym. Ponadto rozważały one również sprzedaż spółek zależnych HSW w charakterze takiego środka.
- (61) Jeśli chodzi o ograniczenie pomocy do niezbędnego minimum władze polskie przedstawiły szereg szczegółów dotyczących kwot, które uważały one za wkład własny.
- (62) Podsumowując, władze polskie w uwagach reprezentują pogląd, że po dniu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej nie przyznano pomocy państwa i nie planuje się przyznania takiej pomocy. W przypadku, gdyby Komisja uznała inaczej, przekażą one dodatkowe argumenty na poparcie tezy, że pomoc państwa jest zgodna ze wspólnym rynkiem.
- (63) W odniesieniu do wątpliwości Komisji co do rozróżnienia między kosztami produkcji wojskowej i produkcji cywilnej HSW władze polskie zapewniły Komisję, że obecny system rachunkowości umożliwia wyraźne rozróżnienie między kosztami tymi dwoma działaniami.

5.2. Uwagi dotyczące decyzji z dnia 10 października 2007 r.

- (64) Przede wszystkim władze polskie ponownie wyjaśniły powody tak późnego zgłoszenia zmian w planie restrukturyzacji, obwiniając o to długotrwałe procedury wewnętrzne.
- (65) Po drugie, władze polskie podkreśliły fakt, że zakres wszczętego postępowania wyjaśniającego powinien obejmować jedynie zmianę planu restrukturyzacji na podstawie pkt 52 wytycznych z 2004 r.,

i argumentowały, że Komisja nie powinna prowadzić działań na mocy art. 9 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 i cofać decyzji z dnia 20 grudnia 2006 r. Władze polskie powołały się w tym kontekście na zasadę pewności prawnej.

- (66) Po trzecie, zdaniem strony polskiej konwersja zadłużenia na akcje nie zwiększyła całkowitej zatwierdzonej kwoty pomocy.
- (67) Po czwarte, władze polskie wyraziły opinię, że określenie elementu pomocy w pożyczkach udzielonych przez ARP, które zostały zatwierdzone przez Komisję w decyzji z dnia 20 grudnia 2006 r., na poziomie ich wartości nominalnej było nieuzasadnione i prowadziło do zawyżenia wartości pomocy (mimo że Polska przyznała, że nie kwestionowała wcześniej takiego podejścia). Zatem nawet gdyby Komisja uznała, że konwersja zadłużenia na akcje spowodowałaby zwiększenie kwoty pomocy w wysokości pożyczek udzielonych przez ARP, kwota pomocy nie powinna przewyższyć nominalnej wartości pożyczek już zatwierdzonej w decyzji z dnia 20 grudnia 2006 r.
- (68) Jeśli chodzi o pożyczki z ARP władze polskie wyjaśniły, że do czasu przeprowadzenia konwersji przedsiębiorstwo zapłaciło odsetki w wysokości 22,9 mln PLN. Kwota pozostałych odsetek, którą HSW musiałaby zapłacić w przypadku gdyby nie doszło do konwersji zadłużenia na akcje, wynosi 21,2 mln PLN.
- (69) Ponadto władze polskie stwierdziły, że konwersja zadłużenia na akcje spełniła wymogi testu wierzyciela działającego w warunkach gospodarki rynkowej i nie stanowiła pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE. Zdaniem polskich władz ARP uwzględniła fakt, że HSW odzyskiwała rentowność i założyła, że wartość nabytych akcji będzie rosła wraz z czasem.
- (70) W pozostałej części wniosku władze polskie argumentowały, że nawet gdyby Komisja miała uznać, że plan restrukturyzacji został w znacznym stopniu zmieniony, nowy pakiet restrukturyzacyjny jako całość powinien zostać uznany za zgodny z wytycznymi z 2004 r., a zmianę należałoby zatwierdzić zgodnie z pkt 52 wytycznych.
- (71) Władze polskie podkreśliły, że z wyjątkiem niewielkich i mało istotnych zmian restrukturyzacja przebiegała zgodnie z planem lutowym, a kryteria rentowności, wkładu własnego i unikania nieuzasadnionych zakłóceń konkurencji były przestrzegane.

5.2.1. Przywrócenie rentowności

- (72) Po pierwsze, w kontekście przywracania długoterminowej rentowności władze polskie podkreśliły, że przedsiębiorstwo zwiększyło produkcję i ukierunkowało się na bardziej opłacalną sprzedaż dużych maszyn (w szczególności dużych buldożerów i układarek rur). Jeśli chodzi o dochód na pracownika, HSW podwoiła swoją wydajność (od 111 000 PLN na pracownika w 2002 r. do 222 000 PLN na pracownika w 2007 r.).
- (73) Ponadto pomimo narażenia na ryzyko zmian kursów wymiany, HSW uzyskała większość wskaźników rentowności na wyższym poziomie niż zakładano w planie lutowym.
- (74) Także wszystkie wskaźniki płynności i wypłacalności okazały się wyższe niż początkowo przewidywano. Władze polskie podkreśliły również, że przedsiębiorstwo korzysta z finansowania od podmiotów prywatnych, co świadczy o zaufaniu instytucji finansowych względem rentowności i wypłacalności przedsiębiorstwa.
- (75) Wreszcie, strona polska podkreśliła, że HSW zaczęła skuteczniej radzić sobie z ryzykiem zmian kursów wymiany, próbując kupować materiały w tej samej walucie, w której księgowana jest sprzedaż.

5.2.2. Wkład własny w proces restrukturyzacji

- (76) Po drugie, zdaniem władz polskich koszty restrukturyzacji wzrosły do 469,1 mln PLN⁽¹⁰⁾ przede wszystkim z powodu opóźnienia restrukturyzacji organizacyjnej. Jednakże od czasu podjęcia decyzji z dnia 20 grudnia 2006 r. HSW zdołało sprzedać dodatkowe aktywa, przez co wkład własny w restrukturyzację pozostaje na poziomie powyżej 50 % (dokładniej 53,9 %).
- (77) Jak wyjaśniły polskie władze, wkład własny składa się z dochodów w wysokości 61,4 mln PLN ze sprzedaży aktywów trwałych, dochodów w wysokości 126,4 mln PLN ze sprzedaży spółek zależnych, zakupu wierzytelności na rynku w wysokości 61,6 mln PLN i unieważnienia zobowiązań cywilnych w wysokości 3,5 mln PLN.

5.2.3. Unikanie nieuzasadnionych zakłóceń konkurencji

- (78) Po trzecie, władze polskie twierdzą, że skoro kwota pomocy nie uległa zwiększeniu, to zgodnie z pkt 52 lit. b) wytycznych z 2004 r. nie jest konieczne zwiększenie środków wyrównawczych. Strona polska jest przekonana, że dodatkowe środki pieniężne uzyskane w wyniku konwersji zadłużenia na akcje są wykorzystywane przez HSW wyłącznie do celów utrzymania swojej pozycji na rynku. Zdaniem polskich władz przedsiębiorstwo nie może zdobyć pozycji lidera nawet na rynku

krajowym i znajduje się między [...] a [...] miejscem w zależności od sprzedawanego produktu⁽¹¹⁾. Według strony polskiej udział przedsiębiorstwa w rynku światowym nie przekracza [0–5] %.

- (79) Ponadto Polska podkreśliła znaczenie przedsiębiorstwa dla całego regionu podkarpackiego.
- (80) Rząd polski zapewnił Komisję co do planowanej prywatyzacji przedsiębiorstwa, a jako docelową datę zakończenia postępowania prywatyzacyjnego podał koniec 2009 r.

6. ŚRODKI POMOCY

- (81) Organy przyznające pomoc państwa to: Ministerstwo Skarbu Państwa, Ministerstwo Nauki i Informatyzacji, urzędy podatkowe, władze miejskie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), izby skarbowe oraz Agencja Rozwoju Przemysłu (ARP).
- (82) Polska utrzymuje w odniesieniu do części środków przyznanych na rzecz HSW, że były one związane z ochroną podstawowych interesów jej bezpieczeństwa narodowego. Wartość tych środków odpowiadała około 19 mln PLN (4,5 mln EUR) przyznanym przed przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej i po jej przystąpieniu. Powołując się na art. 296 Traktatu WE, władze polskie utrzymują, że postanowienia Traktatu WE nie wykluczają przyznawania przez państwa członkowskie środków pomocy uznanych przez te państwa za konieczne do ochrony ich podstawowych interesów w sferze bezpieczeństwa narodowego.
- (83) Najbardziej znaczącymi środkami pomocy przekazanymi przed dniem przystąpienia na rzecz części HSW niezajmującej się produkcją wojskową były dwie pożyczki od ARP w wysokości 75 mln PLN (17,8 mln EUR). Inny ważny środek to wkład kapitałowy Ministerstwa Skarbu Państwa na rzecz spółki zależnej HSW-Trading Sp. z o.o. w wysokości 40 mln PLN (9,5 mln EUR).
- (84) Kwotę 27,9 mln PLN (6,6 mln EUR) przyznano w postaci umorzeń na podstawie znowelizowanej ustawy z dnia 30 października 2002 r. o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy (zob. tabela 3 poniżej). Restrukturyzacja na podstawie tej ustawy była nadzorowana przez prezesa ARP i opierała się na tzw. decyzji restrukturyzacyjnej w rozumieniu art. 10 ust. 1 pkt 4 i 19 tej ustawy (dalej: „decyzja restrukturyzacyjna”). Taką decyzję restrukturyzacyjną zatwierdzającą plan restrukturyzacji HSW w jego ówczesnej formie i pozwalającą na restrukturyzację zobowiązań publiczno-prawnych wydano dnia 29 kwietnia 2005 r., a zmieniono dnia 17 czerwca 2005 r.

⁽¹⁰⁾ W porównaniu z 450 mln PLN podanymi w planie restrukturyzacji z lutego i 456,9 mln PLN podanymi w planie listopadowym.

⁽¹¹⁾ Władze polskie powołują się na dane dostarczone przez spółkę konsultingową Off Highway Research.

(85) Główna modyfikacja w planie restrukturyzacji wprowadzona planem z listopada polegała na dopuszczeniu konwersji zobowiązań na akcje: HSW nie będzie musiała zwracać dwóch pożyczek udzielonych jej przez ARP w 2003 r. i 2004 r., tj. przed przystąpieniem Polski do UE (zob. tabela 2 pozycje 8 i 15) ani odsetek od tych pożyczek – zamiast tego ARP dokona konwersji nominalnego zadłużenia na akcje (pozycje 30 i 31 w tabeli 4). W rezultacie HSW zamiast spłacać 97,1 mln PLN (pierwotne dwie pożyczki w wysokości 75 mln PLN

i 22,1 mln PLN niespłaconych odsetek) wyemitowała akcje o wartości 75 mln PLN, które zostały nabyte przez ARP (według władz polskich konwersji dokonano dnia 2 lipca 2007 r.).

(86) Poszczególne środki pomocy państwa udzielone na rzecz HSW, które zostały zgłoszone Komisji i poprawione na podstawie dodatkowych informacji dostarczonych przez Polskę, przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 2

Pomoc przyznana przed dniem 30 kwietnia 2004 r.

(tys. PLN)

Nr	Podana data uzgodnień lub decyzji	Organ przyznający pomoc	Forma pomocy	Kwota nominalna	Kwota pomocy
1.	2003-12-12	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Umorzenie podatku VAT za wrzesień 2002 r.	1 047,5	1 047,5
2.	2003-9-15	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Porozumienie w sprawie rozłożenia na raty spłaty podatku VAT za grudzień 2002 r.	4 769,8	155,0
3.	2003-9-15	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Porozumienie w sprawie rozłożenia na raty spłaty podatku VAT za marzec 2003 r.	1 771,8	52,2
4.	2003-9-15	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Porozumienie w sprawie rozłożenia na raty spłaty podatku VAT za maj 2003 r.	2 175,2	77,4
5.	2003-9-15	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Porozumienie w sprawie rozłożenia na raty spłaty podatku PIT za marzec 2003 r.	623,3	16,0
6.	2003-9-15	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Porozumienie w sprawie rozłożenia na raty spłaty podatku PIT za maj 2003 r.	463,4	5,0
7.	2003-2-4	Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), Oddział w Rzeszowie	Porozumienie w sprawie rozłożenia na raty należności z tytułu składek za okres czerwiec – październik 2002 r.	6 252,1	1 211,6
8.	2003-8-28 (*)	Agencja Rozwoju Przemysłu	Pożyczka	40 000,0	40 000,0
9.	2003-9-15	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Porozumienie w sprawie rozłożenia na raty spłaty podatku VAT za czerwiec 2002 r.	696,9	77,1
10.	2003-9-15	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Odroczenie terminu spłaty raty podatku PIT za lipiec 2002 r.	183,9	15,3
11.	2003-9-15	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Zmiana terminów spłaty rat podatku PIT za sierpień 2002 r.	211,5	26,8
12.	2003-12-2	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Porozumienie w sprawie rozłożenia na raty spłaty podatku VAT za sierpień 2002 r.	655,5	49,3

(tys. PLN)

Nr	Podana data uzgodnień lub decyzji	Organ przyznający pomoc	Forma pomocy	Kwota nominalna	Kwota pomocy
13.	2003-9-5	Urząd Miasta i Gminy Nisko	Rozłożenie na raty opłat z tytułu użytkowania wieczystego	172,7	8,0
14.	2003-3-21	Urząd Miasta i Gminy Nisko	Rozłożenie na raty opłat z tytułu użytkowania wieczystego	20,5	0,3
15.	2004-4-30 (**)	Agencja Rozwoju Przemysłu	Pożyczka	35 000,0	35 000,0
16.	2004-4-30	Ministerstwo Skarbu Państwa	Podwyższenie kapitału zakładowego	40 000,0	40 000,0
17.	2003-11-7	Ministerstwo Nauki i Informatyzacji	Dotacja	637,0	465,0
18.	2003-5-20	Urząd Miasta w Stalowej Woli	Zwrot wydatków	3,3	2,4
19.	2003-5-20	Urząd Miasta w Stalowej Woli	Zwrot wydatków	3,3	2,4
20.	2002-12-6	Podkarpacki Urząd Skarbowy	Umorzenie zaległości z tytułu podatku VAT	1 210	1 210
21.	2002-12-6	Rada Miasta Stalowa Wola	Umorzenie zaległości z tytułu podatku od nieruchomości	496,8	496,8
22.	2002-12-11	Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), Oddział w Rzeszowie	Umorzenie niezapłaconych składek wraz z odsetkami	11 088,1	11 088,1
Suma I				147 482,6	131 006,2

(*) Ten środek pomocy był przedmiotem konwersji zadłużenia na akcje dokonanej w lipcu 2007 r. i w związku z tym został również ujęty w tabeli 4.

(**) Ibidem.

Tabela 3

Pomoc przyznana po dniu 30 kwietnia 2004 r. na podstawie znowelizowanej ustawy z dnia 30 października 2002 r. o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy

(tys. PLN)

Nr	Data przeniesienia aktywów i pasywów na rzecz Operatora	Rodzaj restrukturyzowanych należności	Kwota nominalna	Kwota pomocy
23.	2005-6-20	Restrukturyzacja należności z tytułu podatku VAT i podatku PIT	10 696,6	Polskie władze nie podały kwoty pomocy
24.	2005-6-20	Restrukturyzacja należności z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska wraz z odsetkami	5 826,5	jw.
25.	2005-6-20	Restrukturyzacja należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne (ZUS) wraz z odsetkami oraz opłatami prolongacyjnymi	7 333,2	jw.
26.	2005-6-20	Restrukturyzacja należności z tytułu składek na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) wraz z odsetkami	996,5	jw.

(tys. PLN)

Nr	Data przeniesienia aktywów i pasywów na rzecz Operatora	Rodzaj restrukturyzowanych należności	Kwota nominalna	Kwota pomocy
27.	2005-6-20	Restrukturyzacja należności z tytułu podatku od nieruchomości, od września 2002 r. do czerwca 2003 r., na rzecz Rady Miasta Stalowa Wola	3 044,3	jw.
Suma 2			27 897,1	19 293,7 (*)

(*) Polskie władze nie przedstawiły informacji o ekwiwalencie pomocy w przypadku tego środka. Kwotę pomocy obliczono przyjmując, że 30,84 % zobowiązań zrestrukturyzowanych na podstawie znowelizowanej ustawy z dnia 30 października 2002 r. o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy, zostanie zwrócone wierzycielom z wpływów uzyskanych ze sprzedaży majątku beneficjenta w trybie procedury przewidzianej w tej ustawie. Poziom 30,84 % przyjęto w zmienionej decyzji o restrukturyzacji z dnia 17 czerwca 2005 r. Umorzona kwota wyniesie wówczas 69,16 % całkowitej kwoty zobowiązań. Ekwiwalent pomocy odpowiada 100 % wartości umorzonych zobowiązań.

Tabela 4

Pomoc przyznana po dniu 30 kwietnia 2004 r.

(tys. PLN)

Nr	Domniemana data wypłaty środków	Organ przyznający pomoc	Forma pomocy	Kwota nominalna	Kwota pomocy
28.	2004-12-21 – 2005-10-19	Różne organy	Odroczenie spłaty zobowiązań publiczno-prawnych	22 094,4	0,259
29.	2005-4-25	Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), Oddział w Rzeszowie	Odroczenie spłaty zobowiązań publiczno-prawnych	16 386,2	0,0
30.	2007-7-2	Agencja Rozwoju Przemysłu	Konwersja zadłużenia na akcje (zob. środek 8 w tabeli 2)	40 000,0	40 000,0
31.	2007-7-2	Agencja Rozwoju Przemysłu	Konwersja zadłużenia na akcje (zob. środek 15 w tabeli 2)	35 000,0	35 000,0
Suma 3				113 480,6	75 259,0

Tabela 5

Środki przyznane i planowane

(tys. PLN)

	Kategoria środka	Kwota nominalna	Kwota pomocy
I	Pomoc na restrukturyzację przyznana przed dniem 30 kwietnia 2004 r.	147 482,6	131 006,2
II	Pomoc przyznana na podstawie znowelizowanej ustawy z dnia 30 października 2002 r. o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy	27 897,1	19 293,7
III	Odroczenie spłaty zobowiązań publiczno-prawnych – środki uznane przez Polskę jako środki <i>de minimis</i> (*)	22 094,4	0,259
IV	Odroczenie spłaty zobowiązań publiczno-prawnych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) (**)	16 386,2	0,0
V	Konwersja zadłużenia na akcje – przyznana dnia 2 lipca 2007 r. przez ARP	75 000,0	21 200,0

(*) Przyznane od grudnia 2004 r.

(**) Przyznane w 2005 r.

7. OCENA ŚRODKÓW POMOCY

7.1. Kompetencje Komisji

- (87) Z uwagi na fakt, że część zdarzeń mających znaczenie dla niniejszej sprawy miała miejsce przed przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej w dniu 1 maja 2004 r., zadaniem Komisji jest w pierwszej kolejności stwierdzenie, czy jest ona uprawniona do podejmowania działań w odniesieniu do środków pomocy, o których mowa.
- (88) Środki pomocy, które wdrożono przed dniem przystąpienia i nie mają zastosowania po tym dniu, nie podlegają badaniu Komisji czy to na mocy tzw. procedury w ramach mechanizmu przejściowego, uregulowanej w załączniku IV pkt 3 Traktatu o przystąpieniu Republiki Czeskiej, Estonii, Cypru, Łotwy, Litwy, Węgier, Malty, Polski, Słowenii i Słowacji do Unii Europejskiej, czy też na mocy procedur określonych w art. 88 Traktatu WE. Ani traktat akcesyjny, ani Traktat WE nie wymaga od Komisji dokonania przeglądu tych środków i nie upoważnia jej do tego rodzaju działań.
- (89) Natomiast środki wdrożone po dniu przystąpienia stanowiłyby nową pomoc i wchodziłyby w zakres uprawnień Komisji na mocy procedury określonej w art. 88 Traktatu WE. Kryterium właściwym dla oceny chwili, w której wdrożono dany środek pomocy, jest prawnie wiążący akt, w którym właściwe władze krajowe zobowiązały się do przyznania pomocy⁽¹²⁾.
- (90) Pomoc indywidualna przyznana przed dniem przystąpienia jest uznawana za niemającą zastosowania po dniu przystąpienia, jeśli wielkość zobowiązania finansowego państwa, związanego z przedmiotowym środkiem pomocowym była dokładnie określona w dniu przyznania pomocy.
- (91) Na podstawie informacji przedstawionych przez polskie władze Komisja mogła stwierdzić, że środki wymienione w tabeli 2 powyżej zostały przyznane przed dniem przystąpienia i nie mają zastosowania po tym dniu. Są zatem wyłączone z zakresu uprawnień Komisji co do oceny ich zgodności ze wspólnym rynkiem, ale muszą być uwzględniane przy określaniu takiej zgodności środków pomocy, które zostały lub zostaną przyznane po dniu przystąpienia. Wysokość tych środków to 147 mln PLN (35 mln EUR)⁽¹³⁾.
- (92) W odniesieniu do środków przyznanych na podstawie znowelizowanej ustawy z dnia 30 października 2002 r.

o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy, wykazanych w tabeli 3, nie rozważano wątpliwości Komisji co do momentu ich przyznania. W uwagach do decyzji w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego władze polskie nie przedstawiły w tym względzie nowych argumentów. Zgoda poszczególnych organów przyznających pomoc na restrukturyzację ich należności na mocy tej ustawy jest konieczna, ale niewystarczająca, aby taka restrukturyzacja nastąpiła. Decydującym elementem postępowania na mocy przywołanej ustawy jest decyzja restrukturyzacyjna, a została ona wydana przez prezesa Agencji Rozwoju Przemysłu dnia 29 kwietnia 2005 r., dlatego Komisja uważa, że środki te zostały przyznane po dniu przystąpienia. Jest ona zatem uprawniona do oceny ich zgodności ze wspólnym rynkiem. Należy zauważyć, że środki te przyznano z naruszeniem klauzuli zawieszającej, o której mowa w art. 88 ust. 3 Traktatu WE, a w rezultacie stanowią one pomoc niezgodną z prawem, której wysokość sięga 27,897 mln PLN (6,61 mln EUR).

- (93) Wreszcie, w odniesieniu do środków wymienionych w tabeli 4, jeżeli stanowią one pomoc państwa, Komisja ma kompetencje do oceny ich zgodności ze wspólnym rynkiem, ponieważ zostały najwyraźniej przyznane po dniu przystąpienia.

7.2. Uzasadnienie cofnięcia decyzji

- (94) Artykuł 9 rozporządzenia (WE) nr 659/1999 stanowi, że „Komisja może cofnąć decyzję [...] po udzieleniu zainteresowanemu państwu członkowskiemu możliwości przedłożenia uwag, gdy decyzja została podjęta na podstawie nieprawidłowych informacji udzielonych w toku procedury, które były czynnikiem decydującym dla tej decyzji. Przed cofnięciem decyzji i podjęciem nowej decyzji Komisja wszczyna formalną procedurę dochodzenia zgodnie z art. 4 ust. 4”.
- (95) Jak już wspomniano, decyzja z dnia 20 grudnia 2006 r. była oparta na nieprawidłowych informacjach, tj. na planie restrukturyzacji z lutego 2006 r., który już nie obowiązywał w momencie podejmowania tej decyzji przez Komisję. Władze polskie nie przedłożyły zaktualizowanej wersji planu restrukturyzacji podczas trwania postępowania wyjaśniającego wszczętego w listopadzie 2005 r. pomimo faktu, że plan ten był już zatwierdzony przez odpowiednie organy HSW. Dla Komisji plan restrukturyzacji jest najważniejszym źródłem informacji podczas dokonywania oceny zgodności pomocy na rzecz restrukturyzacji. Dlatego też, chociaż plan lutowy nie był nieprawdziwym źródłem informacji, to stał się nim bez wątpienia po przyjęciu nowej wersji planu w listopadzie. W związku z tym plan lutowy, na którym Komisja opierała się przyjmując pierwotną decyzję, był niewłaściwym źródłem informacji w trakcie podejmowania decyzji przez Komisję.

⁽¹²⁾ Zob. sprawa T-109/01, Fleuren Compost przeciwko Komisji [2004] Rec. II-127, ust. 74.

⁽¹³⁾ Kwota 147 mln PLN obejmuje pożyczki udzielone HSW przez ARP przed dniem przystąpienia w wysokości 75 mln PLN. W 2007 r. te dwie pożyczki zostały poddane konwersji na akcje i w związku z tym zostały ujęte w tabeli 4 jako konwersja zadłużenia na akcje.

- (96) Komisja uznaje więc, że decyzja z dnia 20 grudnia 2006 r. była oparta na nieprawidłowych informacjach, więc należy zmodyfikować jej linię rozumowania, a decyzję uchylić, na podstawie art. 9 rozporządzenia (WE) nr 659/1999.

7.3. Pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE

- (97) Artykuł 87 ust. 1 Traktatu WE stanowi, że wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez faworyzowanie niektórych przedsiębiorstw lub produkcji niektórych towarów i wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.
- (98) Władze polskie nie zakwestionowały faktu, że środki wymienione w tabelach 2 i 3 stanowią pomoc państwa.

7.3.1. Plan lutowy

- (99) W odniesieniu do pomocy w postaci odroczenia spłaty zobowiązań z tytułu podatku i ubezpieczeń społecznych (środek 28 i 29 w tabeli 4) władze polskie twierdzą, że nie stanowi ona pomocy państwa, ponieważ ma charakter *de minimis* lub wartość ich elementu pomocowego wynosi zero. W związku z tym władze polskie opierają swoją argumentację na obliczeniu elementu pomocowego tych środków.
- (100) Komisja nie może zgodzić się z metodą obliczeń przyjętą przez władze polskie. Środki wskazane powyżej udzielane są przedsiębiorstwu mającemu trudności finansowe. Ryzyko odroczenia zobowiązań na korzyść HSW jest wyższe niż w przypadku przedsiębiorstw w dobrej kondycji finansowej, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w pobieranych odsetkach. Dlatego też stopa referencyjna nie może być zastosowana jako punkt odniesienia. Metoda obliczania porównująca obowiązującą pobieraną stopę procentową ze stopą referencyjną nie jest właściwa w niniejszej sprawie. Dlatego też Komisja nie może zaakceptować argumentacji władz polskich.
- (101) W ugruntowanej praktyce Komisji⁽¹⁴⁾, element pomocowy w przypadku przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji nie może być wyższy od kwoty nominalnej. Wartość środków pomocy w postaci odroczeń wymienionych w tabeli 4 wynosi 38,480 mln PLN (9,12 mln EUR).
- (102) Komisja stwierdza, że środki pomocy wymienione w tabeli 3 i odroczenia wymienione w tabeli 4, jak np. środek 28 i 29, są finansowane z zasobów państwowych. Faworyzują one indywidualne przedsiębiorstwo, przy-

znając mu korzyść niedostępną na rynku. HSW zajmuje się produkcją maszyn budowlanych, sprzedawanych na wspólnym rynku w warunkach silnej konkurencji między podmiotami z różnych państw członkowskich. Środki te stanowią zatem pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE.

7.3.2. Plan listopadowy

- (103) W decyzji z dnia 20 grudnia 2006 r. dwie pożyczki, których konwersja na akcje jest tutaj analizowana⁽¹⁵⁾, zostały uznane za pomoc państwa udzieloną przed dniem przystąpienia. Wysokość pomocy obliczono na 100 % wartości nominalnej pożyczek. Władze polskie nie zakwestionowały tego podejścia do momentu wydania decyzji Komisji z dnia 10 października 2007 r.
- (104) Zgłoszona konwersja zadłużenia na akcje polega na zwiększeniu kapitału przez ARP i w związku z tym wiąże się z użyciem zasobów państwowych. Daje ona przedsiębiorstwu przewagę, ponieważ HSW jako przedsiębiorstwo mające trudności nie otrzymałoby na rynku takiego finansowania na takich warunkach. Jak wspomniano powyżej, władze polskie przyznają, że kondycja beneficjenta poprawiła się dzięki dokonanej konwersji.
- (105) Jeżeli chodzi o opinię władz polskich, że konwersja zadłużenia na akcje spełniła wymogi testu wierzyciela działającego w warunkach gospodarki rynkowej, Komisja zauważa, że HSW przechodziła w tym czasie proces restrukturyzacji, a lepszą sytuację w momencie konwersji zadłużenia na akcje zawiązczała wcześniejszej pomocy państwa. Dlatego, na podstawie ustalonej praktyki i orzecznictwa⁽¹⁶⁾, Komisja uznaje, że konwersja nie spełnia wymogów wierzyciela działającego w warunkach gospodarki rynkowej
- (106) W związku z tym dokonana po dniu przystąpienia konwersja zadłużenia na akcje stanowi pomoc państwa, co nie zostało zakwestionowane przez polskie władze.
- (107) Wszelkie pozostałe środki przedstawione w decyzjach o wszczęciu formalnego postępowania również stanowią pomoc państwa, co nie zostało zakwestionowane przez polskie władze.

7.4. Zgodność pomocy ze wspólnym rynkiem: odstępstwo na podstawie art. 87 ust. 3 Traktatu WE

- (108) W niniejszej sprawie nie mają zastosowania wyłączenia, o których mowa w art. 87 ust. 2 Traktatu WE. W przypadku wyłączeń na mocy art. 87 ust. 3 Traktatu WE – z uwagi na to, że podstawowy cel pomocy dotyczy przywrócenia zagrożonemu przedsiębiorstwu jego długoterminowej rentowności – można zastosować jedynie wyłączenie zapisane w art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu

⁽¹⁴⁾ Zob. sprawy C 30/98 Wildauer Kubelwelle, Lautex Weberei und Veredlung (Dz.U. C 387 z 12.12.1998).

⁽¹⁵⁾ Pożyczki te są ujęte w tabeli 2 jako środek pomocy 8 i 15.

⁽¹⁶⁾ Sprawa T-11/95 BP Chemicals v Commission [1998] Rec. II-3235.

WE, który zezwala Komisji na zatwierdzenie pomocy państwa przeznaczonej na ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych, o ile nie zmienia ona warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.

7.4.1. Obowiązująca podstawa prawna:

- (109) Ponieważ na mocy art. 9 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 Komisja uchyła decyzję z dnia 20 grudnia 2006 r. i zastępuje ją niniejszą decyzją, należy ponownie zbadać zgodność całego procesu restrukturyzacyjnego.
- (110) Komisja oceni środki stanowiące nową pomoc oraz pełny plan restrukturyzacji (w tym plan z lutego 2006 r. i plan z listopada 2006 r.) w świetle wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw. Obecnie obowiązujące Wytyczne wspólnotowe dotyczące pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw⁽¹⁷⁾ weszły w życie dnia 10 października 2004 r. Poprzednie wytyczne dotyczące pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw⁽¹⁸⁾ („wytyczne z 1999 r.”) stosuje się wobec środków pomocy, których zgłoszenie zarejestrowano przed tym dniem. Zgodnie z pkt 104 wytycznych z 2004 r. Komisja przeanalizuje zgodność ze wspólnym rynkiem każdej pomocy w celu ratowania lub restrukturyzacji udzielonej bez jej zatwierdzenia, a tym samym z naruszeniem art. 88 ust. 3 Traktatu, na podstawie niniejszych wytycznych, jeżeli część lub całość pomocy została udzielona po ich opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym.
- (111) W niniejszej sprawie wiele środków zgłoszono dnia 8 października 2004 r. (dwa dni przed wejściem w życie wytycznych z 2004 r.). Władze polskie poinformowały jednak Komisję o dodatkowych środkach pomocy przyznanych niezgodnie z warunkami określonymi w art. 88 ust. 3 Traktatu na rzecz HSW również pismem z dnia 7 marca 2006 r. Wszystkie środki opisane w wierszach III i IV tabeli 5 przyznano po grudniu 2004 r., czyli po opublikowaniu wytycznych z 2004 r. Ponadto konwersji zadłużenia na akcje dokonano dopiero w lipcu 2007 r. Komisja stwierdza zatem, że w niniejszej sprawie, zarówno w odniesieniu do zgłoszonych, jak i niezgłoszonych środków pomocy, zastosowanie powinny mieć wytyczne z 2004 r., ponieważ wszystkie te środki dotyczą jednego i tego samego planu restrukturyzacji.
- (112) W celu oceny nowej pomocy restrukturyzacyjnej pod kątem jej zgodności ze wspólnym rynkiem konieczne jest przyjęcie spojrzenia całościowego. Aby ustalić, czy plan restrukturyzacji doprowadzi do przywrócenia rentowności, czy pomoc jest ograniczona do minimum oraz, aby określić najodpowiedniejsze środki wyrów-

nawcze w celu ograniczenia zakłóceń konkurencji, należy wziąć pod uwagę nie tylko nową pomoc, ale wszystkie środki pomocy.

7.4.2. Kwalifikowalność przedsiębiorstwa do pomocy

- (113) Z uwagi na wszystkie powody wyjaśnione już w pierwotnej decyzji w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego⁽¹⁹⁾, przedsiębiorstwo jest przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji zgodnie z definicją w sekcji 2.1 wytycznych z 2004 r., a zatem kwalifikuje się do przyznania pomocy restrukturyzacyjnej.

7.4.3. Przywrócenie rentowności

- (114) Wytyczne z 2004 r. w punkcie 35 stanowią, że „plan restrukturyzacji, którego okres trwania musi być możliwie najkrótszy, musi przywrócić długoterminową rentowność przedsiębiorstwa w rozsądnych ramach czasowych i na podstawie realistycznych założeń co do przyszłych warunków działania. [...] Lepsza rentowność musi wynikać przede wszystkim ze środków wewnętrznych [...]”.

Decyzja z dnia 23 listopada 2005 r. o wszczęciu postępowania wyjaśniającego

- (115) Pierwszym zasadniczym problemem HSW było jej wysokie zadłużenie. Komisja zauważa, że restrukturyzacja finansowa została ukończona.
- (116) W pierwotnej decyzji w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja wyraziła wątpliwości polegające na tym, że restrukturyzacja ma przede wszystkim charakter finansowy i wyraziła obawy, że przemysłowe aspekty restrukturyzacji nie zostały wystarczająco uwzględnione. W swoich uwagach władze polskie przedstawiły wystarczające dowody na to, że przestarzała struktura organizacyjna była rzeczywiście jednym z kluczowych problemów przedsiębiorstwa. Problem ten rozwiązano, oddzielając część przedsiębiorstwa bezpośrednio związaną z produkcją od części na sprzedaż. To właśnie było powodem utworzenia tymczasowo przez HSW niezależnej spółki HSW-Trading.
- (117) Sprzedaż udziałów spółek zależnych oraz wydzielenie i sprzedaż wybranych działów zajmujących się świadczeniem usług zaplanowano jako jeden z głównych elementów restrukturyzacji. W decyzji w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja wyraziła wątpliwości, czy plany sprzedaży były realistyczne. Jednak w rzeczywistości HSW osiągnęła ponad czterokrotność planowanych wpływów ze sprzedaży.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. C 244 z 1.10.2004, s. 2.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 288 z 9.10.1999, s. 2.

⁽¹⁹⁾ Zob. w szczególności pkt 85 i następne pierwotnej decyzji o wszczęciu postępowania wyjaśniającego.

- (118) Innym czynnikiem kluczowym dla powodzenia restrukturyzacji była sytuacja własnościowa w przedsiębiorstwie handlowym Dressta. Przeszkodą w pełnym dostępie do ważnego rynku północnoamerykańskiego był fakt posiadania pakietu kontrolnego spółki Dressta przez jednego z konkurentów HSW. Problem ten rozwiązano, gdyż HSW odzyskała kontrolę nad spółką [...].
- (119) Restrukturyzacja zatrudnienia, której celem było zmniejszenie liczby pracowników o ponad 1 000 osób, stanowi rzeczywisty i wiarygodny środek redukcji kosztów.
- (120) HSW po raz pierwszy osiągnęła zysk w 2005 r. W pierwszej połowie 2006 r. również przyniosła zyski. Jak przedstawiono w planie listopadowym, na koniec okresu restrukturyzacji (2007 r.) oczekiwano zmniejszenia się zysku z uwagi na duże koszty restrukturyzacji i wyjątkowo wysoką wartość zysku za 2005 r. związaną z jednorazową sprzedażą aktywów w tym roku. Niemniej jednak od 2007 r. oczekuje się poprawy wyniku netto i [...] w 2012 r. [...] Wydaje się, że na koniec okresu restrukturyzacji problem z płynnością zostanie rozwiązany.
- Decyzja z dnia 10 października 2007 r. o ponownym wszczęciu postępowania wyjaśniającego
- (121) Komisja miała wątpliwości, czy plan listopadowy byłby w stanie przywrócić długoterminową rentowność HSW.
- (122) Po pierwsze, wydawało się, że HSW stale potrzebowała dodatkowych środków pieniężnych, a środki restrukturyzacyjne przewidziane w planie lutowym były niewystarczające, co podważało wiarygodność obu planów restrukturyzacji.
- (123) Nic w wyjaśnieniach władz polskich nie sugeruje, aby dodatkowe środki pieniężne były cokolwiek innym niż jednorazową pomocą udzieloną w 2007 r. w związku z dość gwałtowną i znaczącą zmianą w praktykach marketingowych konkurentów HSW. Władze polskie wykazały, że z dużym prawdopodobieństwem HSW będzie w stanie w przyszłości generować wystarczającą ilość środków pieniężnych, aby oferować konkurencyjne warunki swoim klientom i dostawcom – wyniki finansowe HSW wykazują wskaźniki na zadowalającym poziomie po wdrożeniu różnych środków obniżania kosztów. W związku z tym Komisja uznaje, że pokrycie dodatkowych potrzeb finansowych HSW było niezbędne dla utrzymania HSW do czasu zakończenia jej restrukturyzacji oraz że celem planu restrukturyzacji jest zapewnienie, aby tego rodzaju luki finansowe nie pojawiały się w przyszłości.
- (124) Po drugie, jeśli chodzi o politykę hedgingową władze polskie dostarczyły wystarczające dowody wykazujące, że obecnie przedsiębiorstwo skuteczniej radzi sobie z ryzykiem kursowym. Tym samym usunięto jeden z głównych powodów trudnej sytuacji przedsiębiorstwa. Ukierunkowanie sprzedaży na bardziej opłacalne rynki buldożerów i układarek rur przyniosło efekty w postaci zysków operacyjnych. Księgowanie przez HSW większości sprzedaży w euro zamiast USD już przyczyniło się do zmniejszenia różnic w walucie księgowania i strategia ta w przyszłości, kiedy udział sprzedaży realizowanej w euro jeszcze się zwiększy, powinno mieć dalsze pozytywne efekty. Strategia ta ma kluczowy wpływ na odzyskanie przez przedsiębiorstwo rentowności. Jeżeli HSW będzie dalej [...], jak przewidziano zarówno w planie lutowym, jak i w planie listopadowym, powinna być w stanie zwiększyć swoje dochody nawet jeżeli wszystkie inne kryteria pozostaną bez zmian. Wiarygodność strategii restrukturyzacji HSW zwiększyło również przekonanie podmiotów rynkowych o powodzeniu restrukturyzacji.
- (125) Jeśli chodzi o konwersję zadłużenia na akcje Komisja przypomina, że ARP przekonwertowała wartość nominalną swoich pożyczek na akcje i w konsekwencji tego została akcjonariuszem HSW.
- (126) Komisja zauważa, że w decyzji z dnia 20 grudnia 2006 r. element pomocowy dwóch pożyczek uznano za 100 % kapitału pożyczki, tj. łącznie 75 mln PLN, jak zgłosiły polskie władze.
- (127) Konwersja zadłużenia na akcje zmienia formę pomocy państwa ponieważ zamiast konieczności spłacenia ARP 96,2 mln PLN⁽²⁰⁾ (łącznie kwota dwóch pożyczek w wysokości 75 mln PLN i 21,2 mln PLN odsetek) i płacenia regularnych odsetek, HSW wyemitowała akcje o wartości 75 mln PLN, które zostały przejęte przez ARP.
- (128) Komisja zwraca uwagę, że ARP dokonała konwersji 2 lipca 2007 r. z naruszeniem klauzuli zawieszającej.
- (129) Władze polskie przyznają, że kondycja przedsiębiorstwa poprawiła się po dokonaniu konwersji zadłużenia na akcje.
- ⁽²⁰⁾ Podane kwoty są niższe o 1,7 mln PLN od kwot podanych w decyzji z dnia 10 października 2007 r. Władze polskie wyjaśniły, że z powodu nieznacznego opóźnienia w przeprowadzeniu konwersji zadłużenia na akcje względem początkowo planowanego terminu, HSW zwróciła wyższą kwotę narosłych odsetek, przez co część pozostająca do spłaty uległa zmniejszeniu.

(130) Komisja zauważa, że konwersja zadłużenia na akcje prowadzi do uwolnienia aktywów, które służyły jako zabezpieczenie pożyczek. Tym samym poprawia się płynność finansowa beneficjenta, umożliwiając mu zaciąganie dalszych kredytów. W ujęciu rachunkowym, konwersja zadłużenia na akcje ma niżej opisane skutki dla bilansu HSW. Beneficjent dysponuje większymi aktywami, ponieważ nie musi przeznaczać dostępnych środków finansowych na spłatę pożyczek. Ponadto poziom pasywów w bilansie spółki nie ulega zmniejszeniu, do czego prowadziłyby spłata pożyczki. Konsekwencją tego kroku jest również wzrost udziału kapitału własnego w sumie bilansowej poprawiający zarówno względny poziom zadłużenia jak i zdolność kredytową HSW. Zdaniem polskich władz dzięki tej operacji HSW zdoła zgromadzić zasoby niezbędne do prawidłowego funkcjonowania na rynku oraz na konieczne przyszłe inwestycje ⁽²¹⁾.

(131) Ponadto jeśli chodzi o rachunek zysków i strat, nie będzie konieczne spłacanie odsetek (całkowita kwota odsetek to 21,2 mln PLN) od zaciągniętych pożyczek. Zamiast tego HSW musiałaby jedynie wypłacać potencjalne dywidendy dla akcjonariuszy (w tym ARP) w przypadku uzyskania zysków podlegających podziałowi.

(132) Na podstawie powyższego stwierdzenia Komisja uznaje, że jej wątpliwości co do przywrócenia rentowności poprzez realizację planu listopadowego zostały rozwiązane.

7.4.4. Unikanie nieuzasadnionych zakłóceń konkurencji

(133) Zgodnie z pkt 38–42 wytycznych z 2004 r. muszą zostać podjęte środki łagodzące wszelkie niepożądane skutki pomocy przenoszone na konkurentów. Pomoc nie powinna nadmiernie zakłócać konkurencji. Oznacza to zazwyczaj ograniczenie udziału w rynku, jaki może posiadać przedsiębiorstwo na danych rynkach pod koniec okresu restrukturyzacji. Przymusowe ograniczenie lub zmniejszenie udziału przedsiębiorstwa w danym rynku stanowi środek wyrównawczy działający na korzyść jego konkurentów. Środek musi być proporcjonalny do zakłócających skutków pomocy oraz w szczególności do względnego znaczenia przedsiębiorstwa na jego rynku lub rynkach.

(134) Zgodnie z pkt 56 wytycznych, warunki od których spełnienia zależy zatwierdzenie pomocy są mniej surowe w przypadku wdrażania środków kompensacyjnych na obszarach objętych pomocą. Aby przeanalizować rezul-

taty pomocy restrukturyzacyjnej na rynek i na konkurentów HSW, Komisja bierze pod uwagę fakt, że HSW znajduje się na obszarze objętym pomocą na mocy art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu WE.

Środki wyrównawcze wdrożone w ramach planu lutowego

(135) Według władz polskich HSW planuje ograniczenie zdolności produkcyjnej z 1 500 maszyn budowlanych do 1 200 maszyn, czyli o 20 %. Komisja uważa to ograniczenie zdolności produkcyjnych za niewystarczające, ponieważ tak czy inaczej przedsiębiorstwo planuje wykorzystywać jedynie 66 % swoich zdolności pod koniec okresu restrukturyzacji, czyli w 2007 r. Polskie władze nie dostarczyły Komisji informacji sugerujących, że przedsiębiorstwo sprzedawało ponad 1 200 maszyn przez rozpoczęciem okresu restrukturyzacji.

(136) Co więcej, zdaniem polskich władz beneficjent sprzedał szereg przynoszących zysk przedsiębiorstw produkcyjnych, ograniczając w ten sposób swoją działalność i zdolności produkcyjne. Co najmniej dwie sprzedane duże spółki zależne (HSW-Walcownia Blach Sp. z o.o. i HSW-Huta Stali Jakościowych) przynosiły zysk i ich sprzedaż była opłacalna. W 2005 r. łączny obrót tych spółek wyniósł 460 mln PLN (109 mln EUR) przy 1 000 pracowników, podczas gdy obrót w ramach podstawowej działalności grupy HSW (HSW i HSW-Trading) wyniósł 430 mln PLN (101,9 mln EUR) przy 2 400 pracownikach. Obie sprzedane spółki zależne zajmowały się produkcją finalnych produktów stalowych. Według oceny przedłożonej Komisji, w momencie ich sprzedaży obie spółki zależne były rentowne i w perspektywie dochód ze sprzedaży miał wynosić około 6 %. Spółki stanowiły bardzo ważną część grupy HSW, gdyż prowadziły opłacalną działalność i miały dobre perspektywy na rynku.

Środki wyrównawcze wdrożone w ramach planu listopadowego

(137) W wytycznych z 2004 r. uznano, że różne formy pomocy mogą mieć różny wpływ na konkurencję. Ponadto w pkt 45 stwierdzono, że w celu ograniczenia efektu zakłócającego, kwota pomocy lub forma, w której pomoc jest przyznana, nie mogą stanowić dla przedsiębiorstwa nadwyżki pieniędzy, którą można by użyć do agresywnych działań zakłócających rynek, niezwiązanych z procesem restrukturyzacji. Komisja miała wątpliwości, czy środki wyrównawcze w ramach planu listopadowego są wystarczające. Władze polskie przyznają, że efekt konwersji zadłużenia HSW na akcje jest korzystny dla przedsiębiorstwa, ponieważ znacznie poprawia jego płynność finansową. Kondycja HSW uległa poprawie dzięki zmianie formy pomocy państwa. Ponadto HSW planuje przeznaczyć większość środków pieniężnych na zapewnienie bardziej konkurencyjnych warunków swoim klientom. Dlatego też Komisja uważa, że środki wyrównawcze wdrożone w ramach planu lutowego same

⁽²¹⁾ Jak wyjaśniono w przypisie 23, kwoty te również powinny zostać w niewielkim stopniu zmniejszone, ponieważ całkowita kwota dodatkowych środków wynosi 96,2. Jednakże władze polskie nie poinformowały Komisji o zaktualizowanym szczegółowym opisie wykorzystania dodatkowych środków pieniężnych. Mimo to można stwierdzić, że nie mógł on zostać znacząco zmieniony.

- w sobie byłyby niewystarczające, ponieważ konwersja zadłużenia na akcje dodatkowo zakłóca konkurencję. W rezultacie należało zwiększyć środki wyrównawcze, ponieważ muszą one być proporcjonalne do zakłócających efektów pomocy ⁽²²⁾.
- (138) W piśmie z dnia 22 grudnia 2008 r. władze polskie powiadomiły Komisję o przeprowadzeniu dodatkowego zbycia aktywów w rozumieniu pkt 39 zdanie pierwsze wytycznych z 2004 r.
- (139) Władze polskie powiadomiły Komisję, że beneficjent sprzedał dodatkowo szereg przedsiębiorstw produkcyjnych, ograniczając w ten sposób swoją działalność i zdolności produkcyjne. Sześć sprzedanych spółek zależnych (HSW-Zakład Kuźnia Matrycowa Sp. z o.o., HSW-Tlenownia Sp. z o.o., HSW-Sprężynownia Sp. z o.o., HSW-Lasowiak Sp. z o.o., HSW-Zakład Metalurgiczny Sp. z o.o., Informatyka Sp. z o.o.) było rentownych. Całkowity dochód tych przedsiębiorstw w roku przed ich sprzedażą wyniósł 185 mln PLN (43,8 mln EUR) i zatrudniały one 1 100 pracowników.
- (140) Pięć z tych przedsiębiorstw (HSW-Zakład Kuźnia Matrycowa Sp. z o.o., HSW-Tlenownia Sp. z o.o., HSW-Sprężynownia Sp. z o.o., HSW-Zakład Metalurgiczny Sp. z o.o. oraz Informatyka Sp. z o.o.) dostarczało materiałów i usług sobie nawzajem w ramach grupy HSW, jak również klientom zewnętrznym. Dostarczają one części zamiennych, takich jak odkuwki kształtowe i sprężyny walcowane na gorąco, jak również usługi na potrzeby innych gałęzi przemysłu, jak kolejnictwo, przemysł maszynowy, elektronie i górnictwo.
- (141) Wreszcie, władze polskie zadeklarowały, że ARP sprzeda posiadane akcje HSW do końca 2009 r.
- (142) Ponieważ pięć spółek zależnych sprzedanych przez HSW było rentownych i zwiększało potencjał produkcyjny HSW, Komisja jest zdania, że ich sprzedaż można uznać za środek wyrównawczy ograniczający zakłócenia konkurencji spowodowane przez pomoc. Mając na uwadze to oraz plany prywatyzacji HSW Komisja uważa, że proponowane środki wyrównawcze w wystarczającym stopniu ograniczają zakłócenia konkurencji wynikające z udzielonej pomocy.
- 7.4.5. Ograniczenie pomocy do minimum
- (143) Zgodnie z pkt 43–45 wytycznych z 2004 r., pomoc musi być ograniczona do minimum wystarczającego do restrukturyzacji przedsiębiorstwa. Forma przyznanej pomocy nie może stanowić dla przedsiębiorstwa nadwyżki pieniędzy, którą można by użyć do agresywnych działań zakłócających rynek, niezwiązanych z procesem restrukturyzacji.
- (144) W szczególności od beneficjenta pomocy oczekuje się znacznego wkładu w restrukturyzację pochodzącego z własnych środków lub zewnętrznych źródeł finansowania na warunkach rynkowych.
- (145) Władze polskie przedstawiły szereg szczegółów dotyczących kwot uważanych za wkład własny beneficjenta w koszty restrukturyzacji.
- (146) Po pierwsze, przedsiębiorstwo planuje zaciągnąć kredyty bankowe w wysokości 46,9 mln PLN (11,1 mln EUR). Władze polskie przedłożyły wystarczające dowody, że HSW będzie w stanie otrzymać takie finansowanie na rynku, gdyż w latach 2003–2005 korzystała już w ograniczonym stopniu z finansowania prywatnego w wysokości 31,9 mln PLN (7,6 mln EUR). Utrzymują także, że beneficjent będzie w stanie zapewnić finansowanie rynkowe do końca okresu restrukturyzacji.
- (147) Ponadto w planie lutowym HSW zawarła dochód ze sprzedaży spółek zależnych w wysokości 112,2 mln PLN (26,6 mln EUR). W planie listopadowym łączny dochód ze sprzedaży spółek zależnych wzrósł do 126 mln PLN (29,8 mln EUR).
- (148) Wreszcie, w ramach planu lutowego beneficjent sprzedał aktywa warte 52,1 mln PLN (12,3 mln EUR). W planie listopadowym kwota ta wzrosła do 61,4 mln PLN (14,5 mln EUR) w wyniku dodatkowej sprzedaży aktywów.
- (149) Wątpliwości Komisji, czy wkład własny beneficjenta jest znaczący i czy osiąga próg określony w wytycznych z 2004 r., zostały rozwiązane. Koszty restrukturyzacji wynoszą 456,9 mln PLN (koszty restrukturyzacji finansowej stanowią niemal połowę łącznych kosztów restrukturyzacji, pozostała część to głównie wydatki związane z modernizacją infrastruktury przedsiębiorstwa i restrukturyzacją organizacyjną). Jeśli chodzi o źródła finansowania restrukturyzacji to 252,9 mln PLN można uznać za wkład własny w restrukturyzację. Obejmują one

⁽²²⁾ Zob. pkt 40 wytycznych z 2004 r.

finansowanie z prywatnych banków (61,6 mln PLN), dochody z już zrealizowanej sprzedaży lub dzierżawy aktywów (61,4 mln PLN) oraz dochody ze zrealizowanej sprzedaży spółek zależnych (126,4 mln PLN) ⁽²³⁾. Wkład własny HSW w całkowite koszty restrukturyzacji wynosi zatem 53,9 %, zaś minimalny poziom dla dużych przedsiębiorstw określony w punkcie 44 wytycznych to 50 %.

- (150) W decyzji z dnia 10 października 2007 r. Komisja nie tylko wyraziła wątpliwości co do wkładu własnego w całkowite koszty restrukturyzacji, ale wyraziła również opinię, że potrzeba dodatkowych środków pieniężnych uzyskanych poprzez konwersję zadłużenia na akcje nie została wystarczająco uzasadniona przez władze polskie w celu zapewnienia Komisji, że HSW nie uzyskała nadwyżki gotówki. W tym kontekście Komisja wyraziła wątpliwości, czy środki marketingowe mające umożliwić HSW konkurowanie na rynku istotnie można uznać za środki restrukturyzacyjne i czy w związku z tym pomoc jest ograniczona do minimum. Władze polskie rozwiały te wątpliwości wykazując, że środki te były konieczne dla przywrócenia rentowności, ponieważ HSW potrzebowała ich, aby utrzymać się na rynku. Podkreślono także, że dodatkowo uzyskana gotówka nie zostanie wykorzystana na zakup dodatkowych mocy produkcyjnych. W związku z tym Komisja może uznać te środki za konieczne dla udanego przeprowadzenia procesu restrukturyzacji.

7.4.6. Zasada „pierwszy i ostatni raz”

- (151) W decyzji w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja zwróciła uwagę, że HSW-Zakład Zespołów Mechanicznych otrzymała przed przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej pomoc na restrukturyzację na lata 2003–2007, co do której należało wykazać, że nie przysporzyła ona korzyści spółce dominującej. Z drugiej strony, zwrócono się do władz polskich o zapewnienie Komisji, że pomoc na restrukturyzację HSW SA, o ile otrzymałaby zezwolenie Komisji, nie przysporzyłaby korzyści HSW-Zakładowi Zespołów Mechanicznych.
- (152) Władze polskie zapewniły Komisję, że wzajemne relacje pomiędzy HSW-Zakładem Zespołów Mechanicznych a HSW opierają się na zasadach rynkowych (włączając w to warunki płatności i dostaw) oraz że przedsiębiorstwa jako samodzielne podmioty prawne mają odrębną rachunkowość. Jedynym powodem, jakim kierowała się HSW wybierając HSW-Zakład Zespołów Mechanicznych jako dostawcę materiałów, była bliskość geograficzna tej spółki.

7.4.7. Rozdzielenie dotowanej specjalnej produkcji wojskowej od produkcji cywilnej

- (153) W decyzji z dnia 23 listopada 2005 r. w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja zgłosiła wątpliwości co do wystarczającego rozdzielania dotowanej specjalnej produkcji wojskowej (armaty) od cywilnej produkcji maszyn budowlanych, które ma służyć uniknięciu subsydiowania krzyżowego tych dwóch obszarów działalności. Władze polskie dostarczyły Komisji informacje wykazujące, że obecny system księgowania kosztów pozwala na wyraźne wyodrębnienie kosztów obu wyżej wymienionych rodzajów działalności.

8. WNIOSEK

- (154) Komisja stwierdza, że pomoc państwa w niniejszej sprawie, częściowo udzielona z naruszeniem warunków określonych w art. 88 ust. 3 Traktatu, jest jednak zgodna ze wspólnym rynkiem,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie pomocy państwa C44/05 (ex NN 79/05, ex N 439/04) traci moc.

Artykuł 2

Środki pomocy państwa w wysokości 66,377 mln PLN, które zostały lub zostaną przyznane na rzecz Huty Stalowa Wola SA i które zostały częściowo udzielone z naruszeniem warunków określonych w art. 88 ust. 3 Traktatu WE, są zgodne ze wspólnym rynkiem. Ponadto środki pomocy przyznane Hucie Stalowa Wola SA w postaci konwersji zadłużenia na akcje w odniesieniu do pożyczek o łącznej wartości 75 mln PLN są zgodne ze wspólnym rynkiem.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Rzeczypospolitej Polskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 10 marca 2009 r.

W imieniu Komisji

Neelie KROES

Członek Komisji

⁽²³⁾ Wszystkie trzy kwoty uległy zwiększeniu w porównaniu z planem restrukturyzacji z lutego.